

AO
Barbora Gero

CHUŤ KRVI

třetí historický detektivný příběh
Leopolda Sanitasa

CHUŤ KRVI

Barbora Gero

Autor: © Barbora Gero
Ilustrácie: © Viliam Dudáš
Obálka: © Zuzi Maat
Korektúra: Mgr. Lenka Mondočková
Vydavateľ: Barbora Gero
Rok: 2020

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uchovávaná v rešeršných systémoch alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom vrátane elektronického, mechanického, fotografického či iného záznamu bez predchádzajúceho písomného súhlasu autora.

ISBN 978-80-570-2195-7

Venované MOJEJ LÁSKE

Slovo autorky

Dej a osoby v rámci knihy sú dielom autorovej fantázie, i keď v historickom kontexte. Kniha nie je učebnicou dejepisu, a preto nemusí striktne kopírovať históriu.

Kapitola 1

Leopold Sanitas spal spánkom blažených ľudí. Bol tak veľmi unavený, že ani nevedel, ako sa doplazil do postele. Dnes mal v ošetrovni veľa prípadov a keďže sa rozhodol venovať časť dňa aj chudobným, ktorí mu za jeho služby nemuseli platiť, mal pacientov ešte viac. Ale bol tomu rád. Prácu lekára miloval a nevymenil by ju za nič na svete.

Bola hlboká jarná noc roku Pána 1867. Morová epidémia, ktorú na územie Hornej zeme zanesli migrujúci vojaci z prusko-rakúskej vojny, si zobrala príliš veľa životov, ale vďaka Bohu sa ju podarilo potlačiť. No na ľudí bola stále cítiť únava, bolesť zo straty blízkych a akási zvláštna apatia k životu. Rovnako Leopold bol vyčerpaný, ale prichádzala jar a tá so sebou vždy prinášala posolstvo znovuzrodenia a nádej na nové začiatky.

Mladý muž sa strhol. Zdalo sa mu, že počuje neodbytný buchot na bránu. Dnešnú noc sa rozhodol stráviť vo svojom novom dome pod nitrianskym hradom, ktorý mu za vyriešenie prípadu vrážd kňazov daroval nitriansky biskup Roskoványi. Inak stále býval dole v meste u svojej matky, kde mal najlepšiu starostlivosť ako od nej, tak aj od ich výbornej gazdinej Márie, starého sluhu Jakuba a verného priateľa a správcu v jednej osobe Andreja.

Posadil sa na posteľ a započúval sa do tmy. Opäť začul buchot. Tentokrát bol však tichší.

Možno je to nejaký zranený človek alebo príbuzný, ktorý potrebuje pomoc, pomyslel si Sanitas. Rýchlo sa postavil na nohy a obul si papuče. V behu uchmatol župan a obliekol si ho.

Spáľňa bola vzadu v dome a spolu s jedálňou, dennou

miestnosťou, pracovňou a kuchyňou, ktorá sa teraz veľmi nepoužívala, tvorili Leopoldov nový domov. V prednej časti domu mal ošetrovňu, okolo ktorej práve prebehol. Vyšiel na malý dvor a pár krokmi sa ocitol pri bráne.

Začul tichý ston a už len jemné škrabanie na dvere. Rýchlo ich otvoril. Práve včas, lebo do náručia mu spadlo mladé dievča, ktoré bolo celé od krvi. Leopold jej jemne chytil bradu a pozrel sa jej do očí. V posledných zábleskoch dievčiniho bdenia v nich uzrel taký obrovský des a hrôzu, až jemu samému naskočili po tele zimomriavky.

Dievča ešte z posledných síl niečo šepkalo. Leopold sa naklonil k jej perám. Opakovala stále dokola len jedno slovo, „nelapsi“.

Kapitola 2

Andrej zabúchal na bránu domu, ale nik mu neotváral. Leopold sa včera rozhodol, že zostane spať vo svojom novom príbytku, a tak sa musel pobrat' domov sám. Ešte svojmu priateľovi čo-to pomáhal s úpravami, a tak sa občas zrána vybral do jeho ošetrovne pod hradom.

Ten deň však musel prísť trochu neskôr, lebo kuchárka ho nechcela pustiť za mladým pánom, pokiaľ mu na raňajky nena-balí čerstvý chlieb, makové buchty, maslo, slivkový lekvár a čerstvé mlieko. Viest sa jej aj snažil vysvetliť, že toľko jedla by nezjedla ani tlupa chlapov, ale Márii sa nedalo protirečiť.

A tak stál pred Sanitasovým domom a pomaly začal mať obavy. Už bol čas, aby otvoril svoje dvere chorým, ale tie boli stále zatvorené.

Vybral z vrecka kabáta kľúč a bránu si odomkol sám. Zastavil sa až v zadnej časti, kde mal Leopold spáľňu. Svižne otvoril dvere a už mal na jazyku nejakú vtipnú a štekľivú poznámku, ale zostala mu stáť v hrdle. Posteľ bola prázdna, ale perina odhnutá.

Andrej sa preľakol. Rýchlo položil košík s jedlom na zem a prechádzal po miestnostiach. Nikde nikoho nenašiel.

Ak sa Leopoldovi niečo stane, do smrti si to budem vyčítat', pomyslel si. Mladý lekár bol jeho najlepší priateľ a spoločník. Jeho otec ho ešte ako malú sirotu zachránil z ulíc Pároviec a ponúkol mu nový život. Dával mu jedlo, šatstvo, strechu nad hlavou, vzdelanie, ale aj niečo omnoho dôležitejšie – a to rešpekt, lásku a pocit domova. A to bolo na nezaplatenie.

Sanitasa bral ako mladšieho brata, aj keď už dávno pochopil, že sa vie o seba postarať sám. Bol múdry, vzdelaný,

charakterný a silný.

No nie tak silný ako ja, pomyslel si Viest s úškrnom, ale potom zväžnel. Leopoldovi sa mohlo niečo stať a on myslí na hlúposti. „Ešte jednu miestnosť som neprezrel, a to ošetrovňu v prednom trakte domu. Ale čo by tam môj priateľ teraz robil?“

To už však v behu, celý zadychčaný, otváral dvere a vtrhol do izby. A tam sa mu naskytol nezvyčajný pohľad. Na vyšetrovacom lôžku ležalo mladé dievča prikryté dekou a vedľa nej na stoličke spal schúlený Leopold. Jemne držal ženu za ruku a ona mala uvoľnený až anjelský výraz.

Akonáhle Sanitas začul hluk, prebral sa. Len sťažka otvoril oči a uzrel Andreja. Položil si prst na pery na znamenie, aby bol votrelec ticho a postavil sa. Ponaťahoval si skrehnuté údy a naklonil sa k žene. Ticho spala a dych mala pravidelný. Pritiahol jej prikrývku k brade a potichu vyšiel. Viest kráčal nechápavo za ním, ale vedel, že mu priateľ všetko vysvetlí. Len musí chvíľu počkať.

Zavrel za sebou dvere a vybral sa do kuchyne za Leopoldom. Ten šiel ešte ďalej, do malej miestnosti za ňou, kde sa vyzliekol donaha a postavil sa pod železnú rúru, ktorá trčala zo steny. Páčkou pumpoval vodu zo studne na dvore a začal sa umývať. Telo si drel hubkou a mydlom. Keď ho studená voda dostatočne prebrala, vyšiel zo žľabu von a poutieral sa do sucha. Potom sa v spálni rýchlo obliekol a navoňal. Zuby si umyl bylinkovou tinktúrou a až v tej chvíli sa cítil dostatočne čistý a čulý. Hygiene ho učil už jeho nebohý otec, tiež lekár, a nepoľavil ani v zimných mesiacoch. Za mnohými chorobami videl práve zlú hygienu, a preto sa každý v jeho dome musel pravidelne umývať. Leopold ešte viac z čistoty pochytil zo svojich štúdií v talianskej Bologni a tam sa naučil používať aj voňavky. Bolo mu jedno, že sa mu za to spočiatku niektorí kolegovia ešte v nemocnici

v Párovciach posmievali. Keď však prišlo na lámanie chleba, vždy mal väčší úspech u žien on. A toto zavrelo ústa všetkým posmievačikom.

Zobral zo zeme kôš s jedlom a vybral sa späť za Andrejom.

„No konečne si už tu,“ netrpezlivo poznamenal Viest, „už som hladný ako vlk.“

Leopold sa usmial. „Dúfam, že mi nechceš nahovoriť, že si neraňajkoval,“ zaútočil na neho s výčitkou. Sadol si za kuchynský stôl a začal vyberať pochutiny. Andrej ho žiadostivo pozoroval, a tak pokračoval: „Dobre ťa ja poznám. Ty a jedlo ste najlepší priatelia.“

Viest sa jemne naklonil ponad stôl a zadíval sa na starého priateľa. „No, som rád, že sa ti vrátil humor a teraz mi daj konečne najesť.“ A ani nečakal na ponúknutie a sám si zobral dve makové buchty.

Andrej bol vysoký tmavý muž so širokými ramenami a začínajúcim bruchom. Bol o niečo vyšší a aj robustnejší ako Leopold. Tmavými vlasmi a očami sa však na seba podobali. Len Andrej bol na hladko oholený, kým Leopold mal nakrátko zostrihnutú tmavú bradu, ktorá mu lemovala peknú mužnú tvár.

Leopold si odkrojil krajec chleba, natrel si ho lekvárom a išiel zohriať mlieko. Zapálil v kachliach a nalial ho do menšieho hrnca.

Viest ho bedlivo pozoroval. Odhryzol si z buchty a musel uznať, že bola výborná. Ako vždy, Mária na plnke nešetrila. „Mal by si si sem zohnať nejakú ženu,“ poznamenal s plnými ústami.

Leopold sa ani neotočil, ďalej miešal mlieko, aby nezohorelo, a tak Andrej pokračoval: „Počul si ma?“

„Áno, počul. A daj mi s tým pokoj. Si už ako moja matka. Ženiť sa nebudem a hotovo a je mi jedno, ako to v spoločnosti chodí.“

Andrej sa nad týmto výbuchom musel zasmiať. „Ale ja nehovorím, že sa máš oženiť, ale že by si si mal zohnať nejakú gazdinú do kuchyne.“

Sanitas sa otočil a na perách mu hral jemný úsmev. Obom im nalial do pohárov mlieko a pridal lyžicu medu. Takto mu to od malička robievali.

„Neviem, či tu chcem nejakú všetečnú ženu,“ prehovoril po chvíli Leopold s ústami plnými jedla.

„Nechaj výber na mňa. Popýtam sa zajtra Márie a ona mi už niekoho odporučí. Sám ti vyberiem takú, aby ti vyhovovala. Ved' vieš, že sa na mňa môžeš spoľahnúť.“ Viest si na znak dôvery buchol päťou do hrude.

„No ved' práve,“ zašomral si Leopold pod nos. V tomto ohľade si tým nebol taký istý. Mal s Andrejom iný vkus na ženy. On mal rád inteligentné a samostatné, správca skôr hlučné a veselé. Leopoldovi sa páčili štíhle a nízke a Viest skôr obluboval kypré so ženskými krivkami. Dúfal ale, že pri výbere gazdinej bude skôr pozerat' na jej kuchárske remeslo ako na krásu.

Pri vyšetrovaní predchádzajúcich prípadov bol správca jeho neoceniteľný pomocník. Nielenže bol dobrý zápasník, ale mal aj veľa priateľov a známych z podsvetia, čo sa pri určitých situáciách cenilo. Ale jeho najväčšou devízou bola jeho priateľská povaha, prostredníctvom ktorej vedel vydolovať informácie aj od tých najzarytejších ľudí. A ako Viest nikdy nezabudol podozrieť, „hlavne od pekných žien a nad pohárikom v krčme od mužov“.

Keď obaja dojedali, Andrej to už viac nevydržal. „Tak mi už konečne povieš, čo u teba robí to mladé dievča?“

Sanitas sa na neho pozrel a hnedé oči mu zjemneli. „Ale to ja neviem.“

Tak takúto odpoveď teda Viest nečakal a dal to aj patrične

najavo. „Ako to, že nevieš? Tebe leží v posteli cudzia žena, ktorú držíš za ruku a ty nevieš, čo u teba robí?“ Prudko vstal a začal sa prechádzať po malej kuchyni.

„Posad' sa,“ vyzval ho pokojne Leopold, „naozaj neviem, čo u mňa robí, teda neviem, kto je a čo sa jej stalo. V noci mi zabúchala na dvere. Bola celá zakrvavená a odpadla mi do náručia. Zobral som ju do ošetrovne a umyl. Ale na tele som jej nenašiel žiadne poranenie. To znamená, že krv na tele nebola jej. Keď sa začala prebúdzat', bola veľmi rozrušená a stále niečo bľabotala. Tak som jej dal utešujúci liek a potom zaspala. V spánku mi silno stískala ruku a ja som ju nechcel opustiť. Dal som si k posteli stoličku a zaspal som. A takto si ma ráno našiel ty.“

Andrej si počúchal bradu a opät' si sadol. „Takže vravíš, že nebola nijako zranená?“ Keď Sanitas pokrútil hlavou, pokračoval. „V tom prípade je buď vrahom alebo svedkom vraždy,“ skonštatoval vecne.

„To presne napadlo aj mne. Práve preto teraz čakám, keď sa prebudí a zistím od nej niečo viac.“

Viest prudko vyskočil z lavice. „Tak načo ešte čakáme? Pod'me za ňou a prebud'me ju.“

„Ukl'udni sa. To nebude také jednoduché. Okúsila nesmierny šok a na takýchto ľuď sa musí ísť opatrne. Zažil som obdobné prípady počas štúdií v Bologni. Od strachu ľuďom obeleli vlasy, začali koktať, prestali úplne rozprávať, alebo sa dokonca zbláznil. Nie, nie, môj milý priateľ, tu musíme byť veľmi opatrní.“

„To je všetko možné, čo tu rozprávaš. Pokiaľ však je dotyčná osoba obeťou alebo svedkom niečoho strašného, ale čo ak je vrahom, a v tom prípade toto všetko môže byť len divadlo,“ oponoval mu Andrej.

„Máš pravdu, ale je len na nás, aby sme odhalili pravdu.“

Viest sa zachmúril a už-už mal na jazyku odpoveď, že sa jeho

priateľ zas zaplietol do nejakého nezvyčajného prípadu, ale vyrušil ich jačavý zvuk z ošetrovne.

Obaja muži sa rozbehli tým smerom. Prvý dobehol Leopold a vo dverách sa zrazil so starším mužom, ktorý tam len nechápavo stál. Obzrel sa na Sanitasa a s hrôzou vyriekol: „Prepáčte mi, pán doktor, ja som iba prišiel na obvaz ruky a priniesol som vám dve sliepky ako odplatu.“

Leopold si na pacienta rozpamätal a muža rýchlo upokojil. „To je v poriadku, pán Kováč. Spomínam si na vás.“ Zobral mu z ruky obe sliepky a podal ich Andrejovi, ktorý stál za ním. Podišiel k dievčaťu a začal ju upokojsovať. Potom ju jemne chytil za ruku a odviedol do kuchyne. Posadil ju na stoličku a postavil pred ňu makovú buchtu. Následne rýchlo odbehol za pacientom.

„Pán doktor, ja som nechcel dievku vystrašiť, ale hneď, ako som vstúpil do dverí, začala veľmi jačať. Prisahám, že som sa jej nedotkol,“ začal vysvetľovať Kováč.

„Nemusíte sa obávať. Ide o pacientku, ktorá prekonala šok, preto takto reaguje.“ A ako vysvetľoval, naučenými pohybmi mu prezrel ruku. Hojila sa dobre. Muž sa zranil sekerou, keď rúbal drevo. Ranu mu najskôr vyčistila jeho žena a bylinkárka mu na to dala nejaké zelinky. Tie však nezabrali a rana sa začala zanášať a hniť. Muž prišiel k Sanitasovi na poslednú chvíľu. Inak by o ňu prišiel.

Leopold mu ruku nanovo vyčistil a previazal. Potom ho upokojil, že všetko vyzerá dobre a pokiaľ sa nestane nič nepredvídané, tak o ňu nepríde.

„Príďte nanovo o týždeň. Ranu vám opäť pozriem,“ prízvukoval mu mladý lekár a potom sa ešte poďakoval za sliepky.

„Nemáte za čo. Máte zlaté ruky,“ rozplýval sa postarší chlap, „aj váš otec bol taký. Nikdy neodmietol žiadneho trpiaceho

a každému chcel len pomáhať.“

Sanitas súhlasne zamrmlal a vypoklonkoval pacienta von. Potom zamkol dvere a pobral sa za svojou neznámou.

Ako predpokladal, našiel ju sedieť za kuchynským stolom a oproti nej, so zdvihnutým obočím, ju pozoroval Andrej. Buchty sa vôbec nedotkla, len nemo pozerala do zeme.

Leopold k nej podišiel a potichu si prisadol. „Počuješ ma?“ prihovoral sa neznámej. „Pozri sa na mňa.“

Keď dievča nezareagovalo, jemne ju chytil za bradu a pootočil jej hlavu k sebe. Keď zdvihla zrak, pokračoval. „Viem, že si veľmi vystrašená, ale včera si prišla k mojím dverám, pretože mi veríš a ja ťa ochránim. Len mi musíš povedať, čo sa ti stalo.“

Mladá žena sa striasla. Sanitas naznačil Andrejovi, nech jej prinesie z jeho spálne nejakú prikrývku. Keď sa Viest vzdialil, Leopold si prezrel svoju chránenku bližšie. Mohla mať tak okolo osemnásť rokov. Pri prezliekaní si mladý lekár všimol jej postavu. Bola plnoštíhla, mala ju však pekne tvarovanú a pod jeho nočnou košeľou, ktorú jej obliekol namiesto zakrvavených šiat, vykúkali pevné veľké prsia. Vlasy mala vo farbe slamy a jej oči zas boli temné ako nočná obloha. Mala jemnú tvár s vystupujúcimi lícnymi kosťami.

Viest sa vrátil s dekou a prehodil ju dievčine cez plecia.

„Tak ešte raz,“ Sanitas jej podal do ruky buchty, „odhryzni si.“ A ona to akoby na povel spravila. „Povedz mi, čo sa ti udialo.“

Neznáma si pritiahla padajúcu prikrývku ku krku. „Videla som nelapsi,“ vyriekla.

Muži si vymenili pohľady. Potom Andrej potichu prehovoril: „A to je čo?“

Udivene sa na nich pozrela, akoby nechápala, že niekto nevie, o čom hovorí. Potom dodala: „Pán temna. Ten, ktorý

vychádza za tmy. Živý mŕtvy.“

Viest sa nervózne pomrivil. Nemal rád takéto rozhovory. Báł sa všetkého nadprirodzeného a nevysvetliteľného. V Horných Uhrách boli známe príbehy o vílach, trpaslíkoch, morách, vodníkoch, zmokoch a iných bytostiach a aj on o nich často počúval, keď bol ešte dieťaťom, ale musel uznať, že strach ho doteraz neprešiel.

„A čo ti ten nelapsi spravil?“ opýtal sa Leopold.

„Zabil mi celú rodinu,“ vyhŕkla zo seba dievčina a srdcerúco sa rozplakala.

Trvalo hodnú chvíľu, pokiaľ sa ju podarilo utíšiť. Nakoniec im ešte prezradila, že sa volá Magdaléna Beňovská a je dcérou horára v chotári dediny Thaszár.

„Budeme z nej musieť dostať viac,“ prehlásil Andrej, keď obaja muži osameli.

Leopold súhlasne prikývol. Dal Magdaléne utišujúci prostriedok a uložil ju do svojej postele.

„Bude spať niekoľko hodín,“ ozrejmil Sanitas. „Zatiaľ budem musieť vybaviť pacientov, a keď sa zobudí, skúsím z nej ešte niečo vytiahnuť.“

Leopold mal ordináciu otvorenú každý deň v týždni okrem soboty a nedele, avšak iba trikrát mu chodila pomáhať aj ošetrojúca sestrička. V tomto prípade požiadal o pomoc matku predstavenú zo Spoločnosti dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta v Nitre. Tá povolila sestre Rozálii, aby Sanitasovi pomáhala. Dnes tu však nebola, a tak bol mladý lekár na pacientov sám.

Viest odišiel na dvor, pracovať na novej kamennej dlažbe. Mohol si zaplatiť chlapov, aby to urobili za neho, ale nechcel. Už si to nepriznával často, ale manuálna robota bola pre jeho dušu oslobodzujúca. Síce telom vládol stále menej, myseľ sa mu podarilo vypnúť len pri práci.

Leopold mal čo robiť, aby postíhal vyšetriť všetkých pacientov. Bez pomoci sestry Rozálie mu to išlo pomalšie, ale už mal svoj systém, a tak mu práca išla ľahšie.

Na obed prišiel sluha Jakub od Sanitasovej matky, ktorý im priniesol jedlo. Údené mäso, hrachová kaša a chlieb chutili výborne. Andrej si po obede na chvíľu oddýchol a potom sa s verovou pustil opäť do práce.

Sanitas skončil s pacientmi neskoro po obede. Nielenže bol nevyspatý, ale mal aj ťažký deň a vnútorne cítil nervozitu.

Šuchtavým krokom prešiel k spálni a priložil ucho na dvere. Nič nepočul, a tak ich ticho pootvoril. Mladú ženu našiel sedieť pri okne a neprítomne sa z neho dívať. Keď začula kroky, prudko sa otočila a skrčila, akoby čakala útok. Keď zistila, že je to Leopold, uvoľnila sa.

„Ako sa cítiš?“ prihovoril sa jej Sanitas.

„Už je to lepšie,“ zadívala sa na neho svojimi tmavými očami. „Chcem sa vám poďakovať za vašu pomoc.“

Leopold už dávno premýšľal nad jednou otázkou, a tak ju položil. „Prečo si sa objavila práve pred mojimi dverami?“

Magdaléna sa pozrela na svoje ruky jemne položené v lone a zadrhnutým hlasom odpovedala. „Minulý týždeň bol u vás môj otec. Poranil sa v lese a vy ste ho liečili. My sme ho zatiaľ s mamou čakali dole v kostole. Doma o vás veľmi pekne rozprával, a tak,“ slová sa jej roztriasli v hrdle, ale vzchopila sa a pokračovala, „keď sa stal ten útok na moju rodinu, ako zmyslov zbavená som utekala čo najďalej od domu. Kroky ma zaviedli až k vám. Ani neviem, ako som sa sem dostala.“

Podvedomie je silná zbraň, a tak žena hľadala ochranu v útočisku, ktoré jej ako posledné utkvelo v pamäti, pomyslel si Sanitas. V podstate ho to ani veľmi neprekvapilo. Už dávno u svojich pacientov vnímal silu vôle a vedomia pri chorobe

a uzdravení. A tak isto vedel, že človek je spojením tela a duše, ale nielen z kresťanského hľadiska, ale aj z lekárskeho. Zarážalo ho len to, že Magda dokázala utekať tak dlho a nájsť cestu. Veď obec Thaszáre musela byť vzdialená od Nitry asi tak päť hodín pešo.

„A teraz mi už povieš, čo sa stalo tvojej rodine? Všetkých zabil ten nelapsi, o ktorom si hovorila?“

Magdaléna sa pozrela z okna a vzdychla. Sanitas mal pocit, že sama bojuje so svojou pamäťou. Nakoniec však zo seba vyhrkla: „Áno, máte pravdu. Môjho otca, mamu a brata zabil nelapsi. Včera sme spoločne večerali. Po jedle som mame pomohla upratať a posadali sme si k ohňu na pár vzácných okamihov predtým, než si zaľahneme do postelí. Zrazu začal strašne štekать pes. Taký agresívny brechot som od neho ešte nepočula. Potom však rázne ustal. Otec si zobral pušku a vybral sa pozrieť, čo sa vonku deje. Občas sa k nášmu domu priblížia divé zvery a tie musí zahnať späť, aby nerobili neplechu.“ Objasnila mladá žena Leopoldovi. Ten prikývol, že rozumie, a tak pokračovala. „Keď sa otec dlhšie nevracal, mama nám prikázala, aby sme vyšli hore na poschodie, kde spíme a skryli sa. Ona zatiaľ išla zistiť, čo sa deje. S bratom sme sa ukryli pod posteľ a čakali sme. Po chvíli ma braček presvedčil, aby som zostala pokojne v skrýši a on išiel pomôcť rodičom.“ Tu sa jej hlas zadrhol a rozplakala sa. Trvalo nejakú chvíľu, pokiaľ sa ju Sanitasovi podarilo upokojiť. Z kuchyne jej priniesol vodu a za pohárik domácej pálenky. Až tá jej pomohla nadobudnúť stratenú rovnováhu. „Nemala som mu to dovoliť, alebo som mala ísť s ním. Aspoň by sme zomreli všetci spoločne,“ rozplakala sa.

„To si nemôžeš vyčítať. Prežila si aspoň ty, a tak môžeš vraha pomôcť vypátrať,“ chlácholil ju mladý lekár.

Magdaléna sa na neho udivene pozrela, akoby povedal

najväčšiu hlúposť na svete. „Usvedčiť ho?“ zarazila ho. „Vy asi neviete, čo hovoríte.“

Sanitas o krok ustúpil. Bol prekvapený jej útočnou rečou. *Snád' som nepovedal niečo neslušné*, pomyslel si, ale pokračoval. „Nechcel som ťa uraziť. Tvojej rodiny mi je ľúto. Viem, že ťa ich strata trápi, ale aj tak sa musím opýtať. Videla si vraha?“

„Bohužiaľ, áno,“ odpovedala Magdaléna. „Po chvíli som počula dole v prízemí hluk. Vyliezla som spod postele a nakukla dole. Nelapsi niesol mŕtvoly do domu a začal im trhať hrdlá. Bolo to také strašné, že som musela zaliezť späť a zapchať si uši. Netvor však musel niečo zachytiť, lebo po chvíli som začula kroky aj hore. Prechádzal po spálni a čuchal ľudskú krv. Mala som šťastie, že sa nepozrel pod posteľ. Len čo odišiel, od hrôzy som musela odpadnúť. Keď som sa prebrala, bola hlboká noc. Nepočula som už žiadne zvuky, a tak som sa odhodlala zísť dole. Olejové lampy už dohárali, ale tá hrôza, čo som zbadala naokolo, sa mi vryla do pamäti do konca môjho života.“ Dievčina vytreštila oči a zostala nemo civieť, akoby zastala v nejakom čase a priestore, kde nemohol nik vstúpiť.

Sanitas ju chytil jemne za rameno. Keď ho zaregistrovala, opýtal sa: „Ako vyzeral vrah?“

Magda sťažka preglgla. „Mal bledú pokožku, žiarivé červené oči, ostré pazúry a dlhé čierne vlasy.“

V miestnosti zostalo ticho. Leopold za sebou zrazu začul prudký dych. Otočil sa. Vo dverách stál Andrej. V očiach mal takú hrôzu, že sa musel držať kľučky od dverí, aby neodpadol.

Sanitas k nemu podišiel a posadil ho jemne na posteľ. Utekal do kuchyne po ďalší pohárik. Podal ho Viestovi a ten ho do seba neprítomne hodil. Keď zistil, že je to alkohol, striasol sa. Pozrel sa na Leopolda. „Budeme sa musieť ísť sami presvedčiť, čo ten netvor spravil jej rodine,“ ukázal na Magdu. Postavil sa a vyšiel

z dverí. Spoza chrbta ešte zakričal na dve udivené tváre: „No načo čakáte? Oblečte sa a na ulici si zoberieme koč, ktorý nás zavezie na miesto mordov.“

Kapitola 3

Kočiar viezol troch ľudí k obci Thaszár, ktorá ležala v Žitavskej pahorkatine obklopená brehmi rieky Žitavy. Od mesta Nitry bola vzdialená asi štyri hodiny cesty kočom a pri súpise v roku 1842 mala 3055 obyvateľov.

Kone prešli cez dedinu a popri kostole, ktorý ležal za obcou. Postavený bol z kameňa a tehál, krytý šindľom. Veža kostola niesla dve kupoly a nad jednou z nich sa týčila medená guľa s pozláteným krížom. Vo veži boli umiestnené tri zvony, ktoré teraz nevydávali žiaden zvuk. Za kostolom sa rozprestieral cintorín, ktorý bol však v tom čase ľudoprázdny. Pomaly sa stmievalo a ľudia sa pripravovali na večeru. Cez deň slnko zohrievalo vzduch na príjemnú teplotu, avšak po jeho západe sa začalo ochladzovať a zima prechádzala až do špiku kostí.

Leopold si bližšie pritiahol kabát. Zobrali si síce krytý kočiar, ale chlad prenikal cez jeho steny dovnútra. Pozrel sa na Magdalénu. Mala na sebe jeho staré nohavice previazané špagátom, aby jej nepadli, košeľu a hrubý zvrchník. Nosil ho ešte na univerzite, ale teraz mu bol už malý. Magda si golier zvrchníka zdvihla až k lícam a fúkala si do studených rúk.

„Je ti zima?“ opýtal sa Andrej, ktorý ju tiež pozoroval jedným okom.

Magda sa na neho povzbudzujúco pozrela. „Nie. Nie je. Ďakujem za starosť.“ Otočila sa k Leopoldovi a smutne sa na neho zadívala. Potom ticho šepla: „Prosím, pomôžte mi dostať sa z tejto hrôzy. Ja nikoho nemám a nemám sa ani na koho obrátiť. Moja mama bola jediná a otcovi zomrel brat pred dvoma rokmi. Nemal žiadnu inú rodinu.“

Sanitas jej sľúbil, že u neho môže zostať, ako dlho bude